

15. november 2022  
J.nr. 2022-0347183

Teknik- og Miljøforvaltningen

Indre By Lokaludvalg takker Teknik- og Miljøforvaltningen for samarbejdet om borgerdialogen om anlægsprojekterne for Toldbodgade, Nyhavns sydside og Gothersgade.

Lokaludvalget drøftede anlægsprojekterne for Toldbodgade og Nyhavns sydside i sit møde den 10. november 2022. Lokaludvalget drøftede ikke anlægsprojektet i Gothersgade og kommenterer heller ikke på i dette høringssvar, da anlægsarbejderne allerede er i gang.

### **1. Om forudsætningen for projekterne for Toldbodgade og på Nyhavns sydside**

Anledningen til Toldbodgade-projektet og projektet for Nyhavns sydside er antallet af turister i området og antallet af turistbusser og kanalrundfarter i hhv. Toldbodgade/Holbergsgade og i Nyhavn. Hvis antallet af kanalrundfarter i Nyhavn sættes ned, sådan som det er under overvejelse i Teknik- og Miljøudvalget i øjeblikket, vil antallet af turistbusser også falde. Dermed ændres der på forudsætningerne for de Toldbodgade-projektet og projektet for Nyhavns sydside.

Færre kanalrundfarter i Nyhavn vil efter lokaludvalgets vurdering overflødig gøre Toldbodgade-projektet og dele af projektet for Nyhavns sydside. Hvis turisttransport-knudepunktet flyttes fra Nyhavn, kan der ikke være tvivl om, at Toldbodgade-projektet og dele af projektet for Nyhavns sydside er unødvendige.

Lokaludvalget har tidligere foreslået, at turisttransport-knudepunktet flyttes til Børsgården. Det bør muligt efter reoveringen af Nationalbanken. En sådan flytning bør undersøges, før man går videre med Toldbodgade-projektet og projektet for Nyhavns sydside.

### **2. Toldbodgade**

I det følgende er det forudsat, at Toldbodgade-projektet fortsat er aktuelt.

### ***Handlingsplanen for transport af turister***

Anlægsprojektet for Toldbodgade, som indgår i kommunens budget for 2022, udspringer af handlingsplanen for transport af turister, som Borgerrepræsentationen vedtog i 2021.

Lokaludvalget beklager, at hverken borgerne eller lokaludvalget blev hørt om handlingsplanen for transport af turister, inden Borgerrepræsentationen traf beslutning om den. Vi mener, at det er forfejlet, at forvaltningen kun inddrog brancheorganisationer og aktører for turist- og transportbranchen.

Handlingsplanen for transport af turister har konsekvenser for hverdagslivet i Indre By, hvilket der bl.a. blev gjort opmærksom på i borgermødet den 29. september 2022 om bl.a. Toldbodgade.

### ***Se først på trafikproblemerne mellem Østerport og Holmens Kanal***

Før man går videre med Toldbodgade-projektet, bør man se på, hvordan lysreguleringerne i Bredgade og St. Kongensgade kan ændres, så der kommer et bedre trafikflow i de to gader, eftersom trafikken i de to gader jævnligt propper til i dag.

Man bør samtidig se på, hvordan man med andre mindre gennemgribende forslag kan opnå det samme, som man vil opnå med Toldbodgade-projektet.

Lokaludvalget tilbyder at facilitere en workshop om løsninger på trafikproblemerne i gaderne mellem Østerport og Holmens Kanal.

### ***Toldbodgade-projektet skal tilgodese beboerne***

Om anlægsprojektet for Toldbodgade mener lokaludvalget, at det er afgørende, at der oprettes samme antal parkeringspladser i nærområdet, som der påtænkes nedlagt i Toldbodgade. Det kan fx. ske ved, at kommunen køber parkeringspladser i parkeringsanlægget under Ofelia Plads, som stilles til rådighed for borgere i området, der har beboerlicens.

Lokaludvalget mener desuden, at en ensretning af Toldbodgade først og fremmest skal tilgodese beboerne i området. Turist- og transportbranchens interesser skal ikke være bestemmende for retningen på ensretningen af Toldbodgade. Umiddelbart vurderer lokaludvalget, at en ensretning af Toldbodgade fra Nyhavnsbroen til Amaliegade vil være den bedste løsning for beboerne i området, især for beboerne på Gammelholm.

Endelig mener lokaludvalget, at det er afgørende, at der findes en løsning i forhold til, at Gammelholm stadig kan blive betjent af (mindst) en bus i almindelig rutetrafik. Med forslaget om ensretning af Toldbodgade bliver tovejs-kørsel ad Holbergsgade med almindelig bus i rutefart gjort umulig. Der bør derfor etableres en alternativ løsning på betjening af Gammelholm med bus, inden der tages endelig stilling til forslaget om Toldbodgade-projektet.

I lokaludvalget undrer vi os over, at det i forvejen brede fortov i Toldbodgade ved Amaliehaven skal udvides, og beder om en begrundelse herfor.

### ***Bemærkninger fra lokaludvalgsmedlemmer***

Da lokaludvalget drøftede Toldbodgade-projektet i sit møde den 10. november 2022, var der i øvrigt følgende bemærkninger, som ikke alle peger i samme retning og heller ikke nødvendigvis er i overensstemmelse med ovenstående:

- Nedlæggelse af over 100 parkeringspladser som følge af Toldbodgade-projektet vil belaste beboerne i Frederiksstaden og Nyboder yderligere.
- Nedlæggelse af parkeringspladser vil give yderligere søgetrafik efter parkeringspladser.
- Når man vanskeliggør fremkommeligheden for biltrafikken, stiger forureningen.
- Der er fortsat behov for dobbeltrettet trafik i Toldbodgade.
- Toldbodgade skal være så bred, at biler kan passere, når renovationsbiler, flyttebiler osv. parkerer i gaden.
- Toldbodgade-projektet vil trafikbelaste enten Bredgade eller St. Kongensgade yderligere.
- Det er bedre med trafik i Bredgade end i Toldbodgade.
- Parkeringspladser til de lokale beboere skal prioriteres over parkering til turistbusser.
- Kulturarv som Churchillparken og Gefionspringvandet skal beskyttes mod turistbusparkering.
- 

### **3. Nyhavns sydside**

#### ***Processen***

Lokaludvalget og beboerne i området burde have været hørt om projektet for Nyhavns sydside, inden der blev truffet politisk beslutning om det.

Overordnet er det et problem, at processen fra politiske bestillinger på budgetnotater, som indgår i budgetforhandlingerne, til budgettet vedtages, sker hen over hovedet på lokaludvalgene og de berørte borgere.

Det kan løses ved, at budgetnotaterne indeholder oplysning om resultaterne af borgerdialog om tiltagene, som budgetnotaterne angår, således at man ved budgetforhandlingerne har borgernes tilkendegivelser med som en del af beslutningsgrundlaget. I processen bør man også inddrage lokaludvalg, så deres holdning kan indgå som en del af beslutningsgrundlaget.

### ***Lokaludvalgets holdning til Nyhavns sydside***

I det følgende er det forudsat, at projektet for Nyhavns sydside fortsat er aktuelt.

Borgermødet den 29. september 2022 om bl.a. Nyhavns sydside var godt, men lokaludvalget mener, at der skal være mere borgerdialog om projektet for Nyhavns sydside, inden forvaltningen fremlægger et projektforslag for Teknik- og Miljøudvalget. Projektet får store konsekvenser for beboerne på Gammelholm, hvorfor der lokalt er behov for at få en grundig debat om det. Det øger også muligheden for, at projektet bliver lokalt forankret. Lokaludvalget, forvaltningen og Gammelholm Beboerforening kan samarbejde om borgerdialogen.

Lokaludvalget mener, at man skal forudsætte, at der inden anlægsarbejderne går i gang, er oprettet samme antal parkeringspladser i nærområdet, som der påtænkes nedlagt. Det kan fx. ske ved, at kommunen køber parkeringspladser i parkeringsanlægget under Ofelia Plads, som stilles til rådighed for borgere i området, der har beboerlicens.

For lokaludvalget er projektet for Nyhavns sydside ikke kun et anlægsprojekt. Det er også et projekt, som medvirker til områdets transformation fra beboelseskvarter til turistmål. I forvaltningens projektforslag, der forelægges for Teknik- og Miljøudvalget, bør der være overvejelser om, hvordan turismen i gaden og på Gammelholm forøges som konsekvens af projektet, og hvilken betydning det vil få for beboerne og de lokale erhvervsdrivende i området.

### ***Bemærkninger fra lokaludvalgsmedlemmer***

Da lokaludvalget drøftede projektet i sit møde den 10. november 2022, var der i øvrigt følgende bemærkning, som ikke nødvendigvis er i overensstemmelse med ovenstående:

- Fordelingen af areal mellem fortov, cykelsti og kørebane til fordel for biltrafikken er ikke rimelig, når gaden er et mål for turister til fods eller på cykel.

#### **4. Handlingsplanen for transport af turister**

Lokaludvalgsmedlemmer gav i lokaludvalgets møde den 10. november 2022 udtryk for, at der i udgangspunktet ikke bør køre turistbusser i Middelalderbyen. Til transport af gangbesværede i Middelalderbyen bør der kun køres med minibusser.

#### **5. Offentlige toiletter**

For en god ordens skyld skal I vide, at lokaludvalget har bedt mig skrive til Slots- og Kulturstyrelsen om, at der er behov for midlertidige toiletter - fx på Esplanaden - til erstatning for toiletterne i Amaliehaven, der er lukket, mens renoveringen af Amaliehaven står på.

Med venlig hilsen

Bent Lohmann,  
Indre By Lokaludvalg

Kopi sendt til Teknik- og Miljøudvalget